

Plaatselijke aanduiding monument

Marienburgsestraat 59-63

Aanwijzingsbesluit

n.t.b.

ID-code

3227

Redengevende omschrijving van het monument

INLEIDING

In het wederopbouwplan is ruimte voor een toename van het grondgebruik voor straten en pleinen om het groeiende autogebruik mogelijk te maken. De Marienburgsestraat is een parallelstraat van de hoofdverbinding aan de oostkant van het centrum, het tracé Hertogplein-Kelfkensbos. Deze as zou het dienstengebied Marienburgplein met kantoren en bankgebouwen verbinden met de grote groene ruimte bij het Kelfkensbos. De garagewoning aan de Marienburgsestraat staat in deze context van opkomend autogebruik en de ontsluiting van de oostkant van het centrum. De supervisor bij de uitvoering van het wederopbouwplan, W.J. Gerretsen, hanteerde per straat eenheid in schaal en een individuele, pandsgewijze aanpak. In het straatbeeld ligt de nadruk op de ritmiek en continuïteit van de gevelwand. Daarbinnen variëren de panden in vorm, kleur en materiaal. De wederopbouwarchitectuur sloot hierdoor aan op de vooroorlogse bebouwing van individueel verschillende panden. De architectuur was dienstbaar aan deze ritmiek en continuïteit. In de jaren vijftig ontwikkelde zich een mengvorm van traditionalistische en modernistische architectuur die is terug te zien in het straatbeeld.

TYPERING VAN HET MONUMENT

Garage met bovenwoning ontworpen in 1953-1954 door J.H. ten Have uit Nijmegen in modernistische trant. Tweelaags gebouw met bedrijfsruimte op de begane grond, een tussenverdieping met overloop en kantoortje en een woning op de verdieping, onderkelderd met een smeerkuil en een werkkuil. Open plastische pui waarboven een strakke verdieping van betongrindplaten met stalen ramen. In het midden van de begane grond zijn dragende kolommen zichtbaar gelaten evenals aan de zijkanten. Deze zijn overspannen met een betonbalk waaronder in betonnen letters 'garage'. In het midden van de begane grond ligt terug gelegen de entree tot de diepe achterliggende garageruimte. De entree bestaat uit dubbele houten deuren met glas. Aan weerszijden daarvan staat een dwarsmuurtje die aan de linkerkant overgaat in een wand waarin de entreedeur van de woonverdieping. Daarop sluiten aan een enigszins los staande ruimte van glas in stalen profielen, afgedekt met een metalen plafond. Dit was een voormalig winkeltje dat wellicht in relatie stond tot de twee benzinepompen die buiten op het trottoir stonden. De rechterkant van de pui bestaat uit een brede kanteur waarachter een smeer- en werkkuil liggen. Een smal trottoir van stoeptegels en stootranden loopt langs de rooilijn naar de linkerzijde van de entree door tot aan en om het dwarsmuurtje. Ook om het rechter dwarsmuurtje van de entree is een stoep. Hiermee is een duidelijke route voor inrijdende auto's aangegeven.

WAARDERING

Marienburgsestraat 59-63 maakt stedenbouwkundig onderdeel uit van het wederopbouwplan van de Nijmeegse binnenstad en is hier een expressie van. Stedenbouwkundige waarde vanwege de inpassing

Vervolgvel

1

in het stramien van de wederopbouwarchitectuur in de Mariënborgsestraat waarbij de individualiteit o.a. wordt benadrukt door de lagere hoogte dan de aangrenzende bebouwing.

Er is sprake van ontwerp kwaliteit van de façade als een goed ontworpen en redelijk gaaf voorbeeld van een functioneel en modern bedrijfspand met bovenwoning, waarbij de transparante en plastische gevel op de begane grond en de letterreclame opvallen.

Cultuurhistorisch van waarde, want het garagebedrijf in het centrum is een uiting van het belang dat werd gehecht aan de ruimte die werd gemaakt voor het autoverkeer en bijbehorende faciliteiten ten tijde van de naoorlogse wederopbouw. De geïntegreerde reclame getuigt hier op herkenbare wijze van. Het beeldbepalende karakter van het pand is onvervangbaar in relatie tot de context van de Nijmeegse binnenstad.

Bronnen:

Atlas van de wederopbouw, Nederland 1940-1965. Ontwerpen aan land en stad, A. Blom (red), nai 010 uitgevers, 2013

Rapport Wederopbouw Nijmegen centrum. Deel 1: inventarisatie, 2003

Rapport Wederopbouw Nijmegen centrum. Deel 2: waardering en beleid, 2005

Gebouwendossier Regionaal Archief Nijmegen

[einde omschrijving]

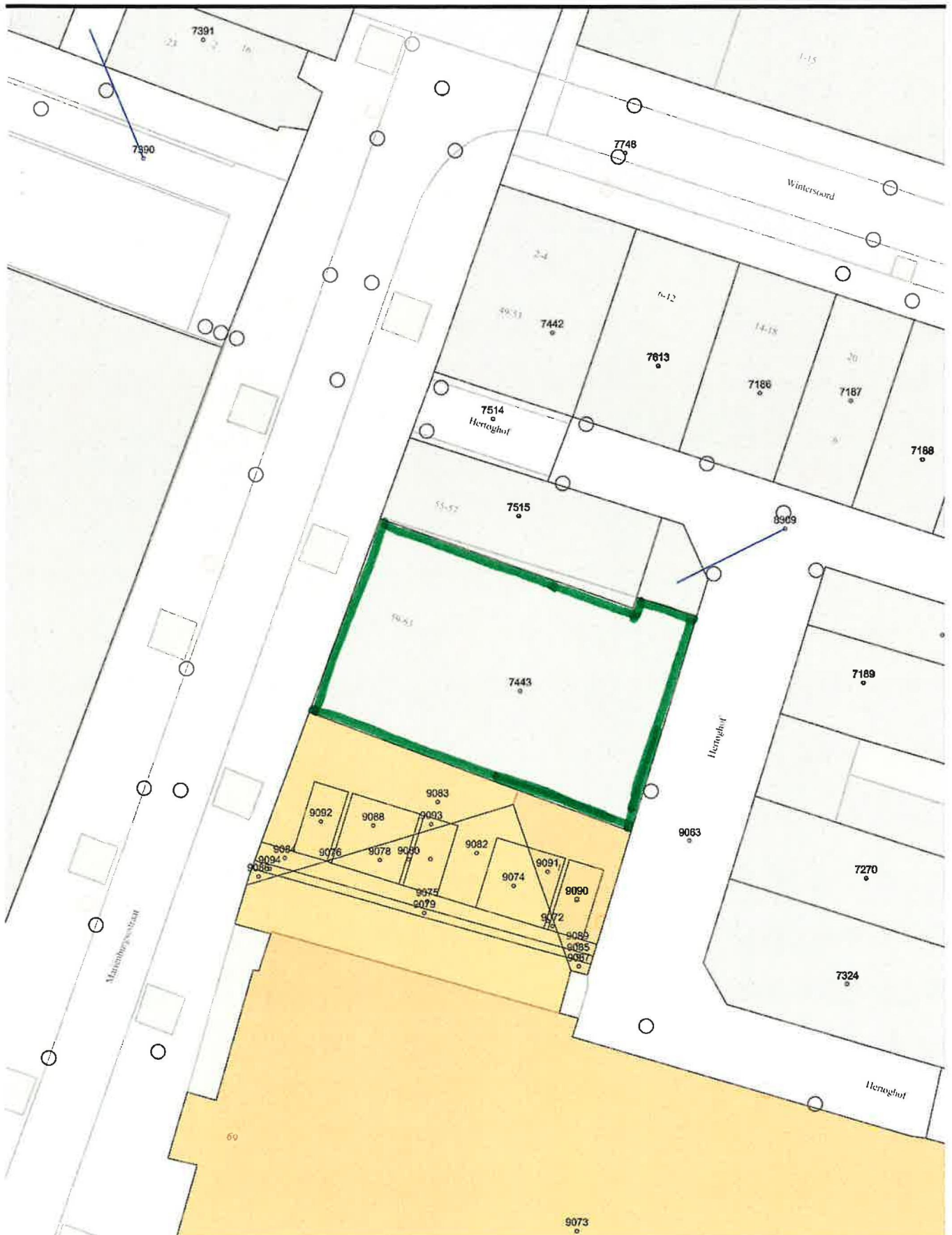
Kadastrale tenaamstelling	gegevens december 2021
Kadastrale aanduiding	
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	7443

foto's op vervolgblad

Vervolgvel

2

Monumentenregister Nijmegen

Mariënborgsestraat 59-63, ID-code 3227

2022-02-08

0 5 10m
Schaal 1:350